7/7975

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

İYEDİ

Sayı : B.18.0.APK.0.03-02/610.01- 1380 - 3227 9 / 11 /2005

Konu : Sayın Dr. Muharrem TOPRAK'ın
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 07/10/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13882 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Dr. Muharrem TOPRAK'ın "kum ocaklarının düzenlenmesine ilişkin" 7/7975 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:
1- Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Bşk.
(Kan. Kar.Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

Atatürk Bulvarı No:153 Bakanlıklar 06650 ANKARA *Ayrıntılı bilgi için irtibat:Alper Tolga ARSLAN Şb. Müd.V.*
Tel: (0312) 417 77 29 Fax:(0312) 417 91 60
e-posta: *apkkb-idsb@cevreorman.gov.tr* Web:www.cevreorman.gov.tr

7/7975

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. MUHARREM TOPRAK'IN "KUM OCAKLARININ DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN" 7/7975 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI

Kum ve çakıl ocaklarının açılması izne tabi olup, Maden İşleri Genel Müdürlüğü ve İl Özel İdaresi bu konuda yetkilidir. İzin aşamasında tüm kurum ve kuruluşların konuyla ilgili uygun görüşleri alındıktan sonra İl Özel İdaresi tarafından yer kiralama işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımızca Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) süreci içerisinde konunun çevresel yönüyle değerlendirmesi yapılmakta olup, işletme sürecinde şikayet veya denetimler yoluyla tespit edilen olumsuzlukların giderilmesi için ise Çevre Kanunu çerçevesinde gerekli işlemler yapılmaktadır.

Dere yataklarında kum ocağı açılmasına izin verilip verilemeyeceği, izin verilecekse hangi şartlarda çalışılacağı konusu Devlet Su işleri Genel Müdürlüğü ile 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu gereğince Tarım ve Köyişleri Bakanlığının görev yetki ve sorumluluğundadır. Akarsular üzerinde bulunan köprülerin çevresinde kum ocağı açılıp açılamayacağı açılacak ise hangi mesafeye kadar faaliyette bulunabileceği konusu ise Karayolları Genel Müdürlüğünün görev yetki ve sorumluluğundadır. Ayrıca, kum ocağı faaliyetlerine ruhsat ve işletme izni verme yetkisi de Maden İşleri Genel Müdürlüğüne aittir.

Söz konusu faaliyetler Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmektedir. Bakanlığımızca, ÇED Yönetmeliği kapsamında yer alan diğer faaliyetlerde olduğu gibi kum ocağı işletmeciliği faaliyetleri için de faaliyetin çevreye olan etkileri ve mer'i mevzuat dikkate alınarak Yönetmelik hükümleri gereğince "ÇED Gereklidir/Değildir" ya da "ÇED Olumlu/Olumsuz" kararları verilmektedir.

05/06/2004 tarihinde yürürlüğe giren 5177 sayılı Kanun ile Taş Ocakları Nizamnamesi yürürlükten kaldırılarak bu Nizamname ile işletilen taş, kum, çakıl gibi malzemeler Maden Kanunu kapsamına alınmıştır. Kum ocakları Maden Kanunu'nun 1 (a) gurubu içerisinde yer almakta olup, bu grupta yer alan maden ruhsatları anılan Kanunun 16 ncı maddesi gereğince İl Özel İdarelerince verilmektedir. Uygulama Yönetmeliğinin 7 nci maddesinde; İhale edilecek 1 (a) grubu madenlere ait alanlar için, İl Özel İdaresince ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yetkililerinden bir heyet oluşturularak, bu heyet marifeti ile inceleme yapıldıktan sonra ruhsat verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır. Dolayısıyla bir sahada kum ocağı ruhsatı verilmeden önce saha, ilgililerince incelenerek herhangi bir sakınca olup olmadığı belirlenmektedir. Kum ocakları için Bakanlığımızca ormancılık açısından inceleme yapılarak ruhsat verilip verilmemesi hususunda İl Özel İdaresine görüş verilmektedir. Keza soru önergesine konu edilen kum ocaklarının çevre ve tarihi eser katliamına yol açıp açmayacağı hususu ÇED prosedürünün uygulanmasında da irdelenmektedir.

Kum ocakları için ruhsat alındıktan sonra Bakanlığımızca saha tahsisi yapılmaktadır.

Bunun yanı sıra, Bakanlığımızca Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği çerçevesinde kum ve çakıl alımı konusunda teknik araştırmalar ve mevzuat oluşturma çalışmaları yürütülmekte olup, bu kapsamda, kum ve çakıl alımının akarsu ve mansabdaki sulak alan ekosistemlerine olası etkilerini araştırmak üzere bir araştırma projesi gerçekleştirilecektir. Bu çalışma ile sulak alanları besleyen akarsu yataklarındaki madencilik faaliyetlerinin sulak alan ekosistemlerinin ekolojik işleyişine, peyzaj bütünlüğüne ne gibi etkileri olduğu ortaya konacak ve sonuçlar doğrudan mevzuata yansıtılacak, gelecekte karşılaşacak kum-çakıl alımı talepleri bu bilimsel gerçekler ve sağlam temellere dayandırılmış olan mevzuat çerçevesinde cevaplanabilecektir. Bu güne kadar Bakanlığımıza yansıyan

başvurular çerçevesinde, sucul fauna ve sualtı florasına zarar verecek hiçbir kum alımı faaliyetine izin verilmemiş, zararlı etkisi görülen pek çok faaliyet ise ilgili valilikler nezdinde yapılan girişimler neticesinde durdurulmuştur.